

Zkusím vám postupně představit nejen zajímavé a nejen vítězné příspěvky z tramské literární soutěže Trapsavec, ale přiblížit i pohled za oponu. Přiblížíme si práci organizátorů, porotců, sáhneme občas i do historie. A každému kdo bude o to stát, umožníme vyzkoušet si práci porotce a výsledky svého bodování porovnat s bodováním porotců skutečných.

Každý týden se opět setkáte s tím hlavním, tedy s básničkou a povídkou nebo raději použiju přesnější termín prózou. Než se budeme moci seznámit s vítěznými i nevíťznými příspěvky letošního čtyřicátého ročníku, nabídnu vám práce z ročníku loňského. Nevítězné a přece něčím zajímavé...

Příjemnou četbu Belmondo **Jaro 2012**

Jaro mi leze do spacáku
a s pronikavou fistulí,
píšťaly ranních vlaků
něžně se ke mně přitulí.

Zpáteční lístky nejsou k mání,
daleko je čas návratů...
Tak na svůj kabát – bez reptání
přišívám další záplatu.

Zdeněk Ryšánek – Crischot

Můj ty svatý floriánku

Obloha nad údolím bylo žlutá jako osminka žluklýho másla. To máslo stékalo z nebe do nehybné plochy přeřady a odtud vytékalo přes sypanou hráz do údolí, kde zatápělo štíty vesnických stavení, nehybně mrtvé koruny stromů a pod nimi i malou lucernu kapličky, ve které se ukrýval před začínající bouřkou nějaký svatý. Svatý ukrýval svoji hlavu bázlivě mezi rameny a jediným důvodem takového strachu mohla být snad jen plechová přilbice, kterou měl nasazenou zásluhou nějakého méně předvídavého řezbáře trvale na hlavě. První blesk rozčísil inkoustově modré mračno vstupující do údolí z východu a svatý vtáhl svoji hlavu ještě hlouběji mezi ramena. Žabák, jediný živý tvor na vesnické návsi se bezděky přikrčil před očekávaným hromem a po odeznění doběhl posledních pár kroků, dělících jej od otevřených dveří hospody. Na chodbě oklepal první dešťové kapky z plstěného klobouku a s nadějí vzal za kliku od dveří, na kterých byl stoletý smaltovaný štítek s nápisem „Výčep“. Hned jak otevřel dveře zjistil, že jedné bouřce utekl jen proto, aby se do druhé dostal. Uprostřed výčepu, na do běla vyšisovaných prknech se drželi dva chlapi za klopky montérkových blůz a jeden druhému se pokoušel uštedřit ránu zařatou pěstí. Při tom rituálním tanci si vzájemně šlapali na čepice se štítkem válející se na bělostných prknech a jejich tanec doprovázela jen směsice syčení, funění a hekání. U okna stála veliká macatá ženská ze které viděl Žabák zatím jen tmavou siluetu. Stála čelem k oknu a duel obou chlapíků sledovala uzlíkem uvázané zástěry, který ji vyrůstal na zádech jako dobře živená bradavice.

„Klidně si sedněte,“ houkla na Žabáka, aniž by se od okna otočila a dál sledovala temnou oblohu za oknem.

„Z východu to má vždycky styl,“ otočila se konečně od okna a podívala se na Žabáka.

Ten zůstal stát na prahu dveří a nejspíš těkal očima ze dvou zaklesnutých těl na přerostlé

tělo výčepní.

„A vy se na to taky vybodněte, nebo vám už nenaleju “ houkla konečně na oba chlapy a ti kupodivu poslechli a zaujali svá místa, každý v opačném rohu výčepu.

„Pivo?“ zeptala se Žabáka zbytečně a ten jí stejně zbytečně přítakal. Kromě stoletých bramborových lupínků, které umíraly na dně staniolových pytlíků nebylo v regálech za pípou již vůbec nic.

Mohutná výčepní zamířila k prastaré smaltované pípě a místností zaznělo zcela zřetelné praskání výbojů statické elektřiny. Praskání vycházelo ze škvíry mezi jejími stehny, kde se o sebe při každém kroku třely dvě mohutné plochy zabalené v nylonových punčocháčích a každým krokem vypustily do sítě víc elektřiny než tři dostavěné Temelíny.

„To je Pat a Mat. Bráchové. Klasika. Chtěla Pata, vzala si Mata a teď si to rozmyslela,“ cinkla před ním půllitrem do porculánového tácku a ukázala bradou k chlapům. „Čárku vám dělat nebudu, stejně vypijete jenom dvě.“

„A kdybych chtěl třetí?“ zkusil vyjednávat.

„Nebude,“ řekla nekompromisně. „Až si na vás zvyknou a překonají stud, zvítězí pudy, začnou se znovu rvát a já vás vyhodím všechny,“ cítila nutnost Žabákovi obsah předchozí odpovědi vysvětlit.

Pat a Mat překonali ostych když dopíjel druhé pivo. Impulsem byl mohutný zvuk hromu, který zazněl za okny. Současně se zvukem hromu zhasla v hospodě světla a ztlchl vrnivý zvuk kompresoru.

„Za to můžeš taky ty,“ zařval do náhlého ticha Pat nebo Mat a rozběhl se do ringu před výčepem. Tady se do sebe oba opět zaklesli, počali s sebou cloumat až jim spadly čepice se štítky na zem a pološero v místnosti zaplnilo funění a hekání.

„A ven,“ zaječela školeným operním hlasem hospodská a než se všichni tři nadáli stáli v chodbě před výčepem a otevřeným obdélníkem dveří pozorovali náves rozřezanou na tenké plátky šňůrami hustého deště.

Pat šel doleva, Mat šel doprava, nebo obráceně a Žabák zůstal na chodbě úplně sám. Z výklenku kapličky na něj kynul nějaký svatý.

Boty Svatého Floriána byly ponořeny do hluboké závěje kelímků od vypálených svíček. Z nasněžených kelímků vyvodil Žabák závěr, že je místo hojně navštěvované a tedy nevhodné pro improvizovaný bivak. Očima zkoumal místnost kapličky a nakonec si všiml na stropě zabílených fošen, oddělených od sebe na prst širokými škvírami. Dvířka na půdu našel v odvráceném štítu. Pro chlapa, co dává Velkou poštolku na Šárce s prstem v nose žádný problém. Pod klínem ručně tesaných krokví bylo místo přesně na jeden spacák.

V noci ho probudil pach kouře. Vysoukal se ze spacáku a začal se ve tmě kolem rozhlížet. Škvírami mezi fošami vstupovaly na půdu záblesky světla. Převalil se na břicho a k nejširší škvíře přiložil oko. Uvnitř kapličky klečel u nohou Svatého Floriánka ozářeného zapálenými svíčkami Pat nebo Mat a podle toho jak mu poskakovala ramena, zcela jistě brečel. Slyšitelné zvuky vzlykání po chvílce ustaly, Pat nebo Mat zanořil ruku do kapsy montérkové blůzy, vytáhl kapesník o rozměru hangárové celtý a kaplí proběhlo mohutné stádo slonů. Potom se sejal ruce a začal potichu mluvit.

„Můj ty svatý Floriánku, tak už jsem tu znovu. Zase byl u nás doma. Seděl v mém křesle, koukal na můj seriál a pil moje pivo. Božena kolem něj skákala, měla na sobě obtažený spartakiádní triko z roku 1975 a celou dobu co tam byl zatahovala břicho. Teď jí bere žlučník. Já vím

Floriánku, že to nic neznamena. Ale co kdyby. Když mu rozbiju hubu budu špatnej, protože Jarda zásobuje naftou z kamenolomu půl vesnice. Když mu jí nerozbiju, budu zase špatnej, protože nejsem chlap. Tak mi řekni co mám dělat.“

Svatej Floriánek naslouchal ještě dobrých půl hodiny stále sejné litanii a jak mohl Žabák škvírou pozorovat, v jeho obličejí pod přílbicí se po celou dobu nehnula ani vráska. I když byl svatý evidentně nevěděl, co má dělat. Zato Žabák to věděl úplně přesně.

Jen co Pat nebo Mat sfoukl dole v kapli svíčky a jeho kroky odezněly návsí, vyhrabal z kletru baterku, cancák a na vytrhané listy začal psát stále stejný text: *JARDA KRADE V KAMENOLOMU NAFTU* Vůbe
c neměl obavy, že netrefí hřebík na hlavičku. Ve vsi nemohlo být moc Jaroslavů a kolik z nich mohlo dělat v kamenolomu. Takových lístků napsal rovných devětadevadesát.
Ráno si přivstal. Vesnice byla po bouřce voňavá a čistá. Pomalu procházel uličkami a rejnami mezi domy, své lístky strkal do poštovních schránek, lepil je na kapalice okapů, na vývěsky spolků a strkal pod uzavřená vrata. Do schránky na místní služebně policie s nápisem „schránka důvěry“ strčil rovnou tři. Jeden by mohli brát chlapci jako anonym. Jeden lístek vhodil i do schránky „Náměty pro Plzeňský deník“. S prvními paprsky slunce opustil vesnici a úvozovou cestou začal stoupat nahoru k přehradě.

Na skalní plošině nad hladinou přehrady si připadal jako Bůh. Pod jeho nohama se rozprostírala obrovská plocha vody a Žabák si byl zcela jistý tím, že kdyby teď sestoupil dolů, do kotviště výletních lodí a položil botu na hladinu, přejde plochu nádrže suchou nohou. Celé dopoledne prožil na prosluněné skalní plošině a střídavě pozoroval lesklou hladinu vodní plochy a střídavě červené střechy chalup vesnice, kde právě zjednal spravedlnost.

Na vesnické návsi se po roce vůbec nic nezměnilo. Žabák se zastavil u kapličky se sochou Svatého Floriána a při pohledu do jeho stále kamenné tváře získal zase ten pocit, že dokáže ovlivnit osudy lidí i v okamžiku, kdy si ani svatí neví rady. V hospodě byla otevřená okna a podle množství aut před hospodou a kol opřených o zídku bylo tentokrát plno. Z horké návsi vstoupil do chladné chodby hospody, ujistil se, že na dveřích je stále stejný smaltovaný štítek a pak otevřel dveře. Rozhovor u všech obsazených stolů náhle ztichl a ke dveřím se natočily bledé plochy obličejů všech pohlaví a stáří. Žabák přešel po vybělených prknech k výčepu, pohledem zkontroloval mrtvolky staniolových sáčků stoletých bramborových lupínků. Za pípou stála jemu dobře známá hospodská s elektrárnou mezi stehny a natáčela pivo hned do několika roztočených půllitrů.

„Dneska by to mohly být tři,“ zasmál se na ni, když zdvihla oči.

To co v jejích očích Žabák uviděl se mu přestalo líbit. Počáteční šedo zelená barva panenek přešla v šedou barvu urputného přemýšlení a pak do jasně zelené barvy poznání ve které explodovaly celé gejzíry jisker.

„To je on,“ zařvala školeným operním hlasem do sálu. „Ten co prásknul tu naftu,“ dodala asi zbytečně. Již při prvním výkřiku zcela ztichlá hospoda zašuměla a všichni u stolů vstali. Žabák už jen koutkem oka zaznamenal že ze sevřených pěstí veškeré velikosti, veškerého pohlaví a veškerého stáří trčí nabídka zásad ze skladu dobře zásobené prodejny OBI.

Úvozovou cestu nahoru k přehradě dobře znal. Hned za vesnicí odhodil při svém úprku do hustého kroví kletr, protože by mu překážel v drastickém stoupaní na sklaní plošinu. Ještě než

Napsal uživatel Belmondo
Středa, 26 Březen 2014 23:04

opustil úvozovou cestu zaznamenal, že je po celé délce zcela zaplněna hustým davem, kdy každý mává něčím dlouhým a evidentně nebezpečným nad hlavou. V epicentru davu zaznamenal i auto policie s rozblíkanými modrými majáky a červeným nápisem STOP. Hasičské auto na úvozovou cestu teprve vjíždělo. Na sklaní plošině se ani nezastavil. Seběhl úzkou cestou dolů k přístavu a položil botu na hladinu. Ta se zcela přirozeně otevřela a pohltila botu, nohu a nakonec i celé tělo. Když se opět vynořil nad hladinou začal divoce máchat rukama. Přístaviště se začalo pomalu vzdalovat. Udělal asi dvě stovky temp, když se poprvé otočil. Přístavní molo bylo plné lidí, nahoře na skalní plošině blikaly modré bradavice policejního auta a chrchlavému hlasu z reproduktoru díky šumění vody kolem uší naštěstí nerozuměl. S úlevou zaznamenal, že se v brázdě, kterou vyoral v hladině přehrady divokým plaváním neobjevila ani jedna hlava pronásledovatele. Za okamžik pochopil proč. Do přístavu právě vjížděl pomalu a ladně štíhlý trup výletního parníku Albatros.

Jan Valeš - Jeňýk